

UDK: 331.3/336.2

Isplata božićnice i prigodnih darova u 2020.

Igor Milinović, mag. oec.

U ovom članku se pojašnjava: tko ima pravo na božićnicu i prigodni dar u 2020. godini te do kojeg iznosa božićnica i prigodni dar nisu oporezivi.

1. Imaju li radnici pravo na božićnicu i gdje je to propisano

Prava radnika iz radnog odnosa (pa tako i njegovo pravo na božićnicu i prigodni dar), uz Zakon o radu¹ (Nar. nov., br. 93/14, 127/17 i 98/19), mogu biti propisana:

- kolektivnim ugovorom,
- pravilnikom o radu,
- ugovorom o radu.

Ako je neko pravo različito uređeno pravilnikom o radu², ugovorom o radu, kolektivnim ugovorom ili Zakonom o radu, za radnika se primjenjuje najpovoljnije pravo³. Primjerice, ako je pravo na božićnicu uređeno kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu primjenjuje se ono pravo koje je za radnika povoljnije.

Ako poslodavac nije potpisnik nekih od kolektivnih ugovora ne mora ih primjenjivati, *osim kolektivnog ugovora za graditeljstvo* kojeg moraju primjenjivati svi poslodavci koji obavljaju djelatnosti visokogradnje, niskogradnje i hidrogradnje, montažerskih radova, instalacijskih i završnih radova u građevinarstvu, projektiranja i srodnih tehničkih usluga i druge srodne djelatnosti koje su upisane u sudski registar i klasificirane sukladno Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti ili utvrđene posebnim zakonom. Tim kolektivnim ugovorom NIJE propisano pravo radnika na božićnicu.

ističemo...

Što ako nigdje nije propisano pravo radnika na božićnicu ili prigodni dar?

Ako nigdje od navedenih izvora prava iz radnog odnosa nije propisano pravo na božićnicu, dar radniku ili dar za djecu radnika, u tom slučaju poslodavac nema obvezu njihove isplate, ali to može učiniti ako želi.

- 1 Sami Zakon o radu nema odredbu kojom izričito propisuje obvezu isplate božićnice i prigodnog dara radniku.
- 2 Poslodavac koji zapošljava 20 i više radnika dužan je, sukladno čl. 26. Zakona o radu, donijeti i objaviti pravilnik o radu kojim se uređuju plaće, organizacija rada, postupak i mjere za zaštitu dostojanstva radnika te mjere zaštite od diskriminacije i druga pitanja važna za radnike zaposlene kod toga poslodavca, ako ta pitanja nisu uređena kolektivnim ugovorom.
- 3 Čl. 9. st. 3. Zakona o radu.

U nastavku dajemo primjer odluke poslodavca o visini božićnice za tekuću godinu.

Velepromet d.o.o.
Zagreb, Gornja ulica 5
OIB: 1234467899

Na temelju članka 131. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/2014, 127/17 i 98/19) donosim

ODLUKU O ISPLATI BOŽIĆNICE ZA 2020. GODINU

I.

Svakom radniku zaposlenom u trgovačkom društvu Velepromet d.o.o., Zagreb, utvrđuje se pravo na božićnicu za 2020. godinu u iznosu 1.500,00 kuna.

II.

Božićnica iz točke I. ove Odluke isplaćuje se zajedno s plaćom za mjesec studeni 2020. koja će se isplatiti tijekom mjeseca prosinca 2020. godine.

Iznos božićnice isplatit će se radnicima na njihov tekući račun.

III.

Ova Odluka objavljuje se na oglasnoj ploči poslodavca.

U Zagrebu, 30.11.2020.

Predsjednik uprave:

Iznos koji poslodavac želi isplatiti nije limitiran, ali treba paziti da se na iznos iznad porezno dopuštenih iznosa moraju obračunati propisani doprinosi, porez na dohodak i prirez.

Mogućnost neoporezive isplate božićnice i dara radnicima za 2020. godinu propisana je Pravilnikom o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19 i 1/20) u slijedećim vrjednostima:

3. Izjave o isplati prigodne nagrade kod drugog poslodavca

3.1. Izjava radnika koji radi istodobno kod dva ili više poslodavaca

Ako se prigodna nagrada (regres, uskrsnica, božićnica i sl.) isplaćuje radniku koji radi istodobno kod dva ili više poslodavaca tijekom godine, **radnik je obvezan prije isplate** prigodne nagrade svakom poslodavcu podnijeti pisanu izjavu u kojoj će navesti je li kod drugog poslodavca ostvario isplatu prigodne nagrade za tekuću godinu, u kojem iznosu i je li po toj osnovi obračunan i uplaćen predujam poreza na dohodak.

ističemo...

Međutim, **radnik nije obvezan podnijeti pisanu izjavu** ako poslodavac putem sustava ePorezna ima uvid u podatke koji se odnose na isplaćene neoporezive primitke koje je radnik mogao ostvariti kod drugih poslodavaca.

U slučaju da je prigodna nagrada već isplaćena tijekom godine kod drugog poslodavca, neoporezivo se može isplatiti samo razlika do 3.000,00 kuna.

Primjerice, radnik radi istodobno kod dva poslodavca. Kod prvog poslodavca dobio je tijekom godine regres u iznosu 1.000,00 kuna. Prije isplate božićnice kod drugog poslodavca, radnik je obvezan dati pisanu izjavu tom poslodavcu da je primio regres kod prvog poslodavca u iznosu 1.000,00 kuna, a drugi poslodavac može isplatiti božićnicu radniku neoporezivo najviše u iznosu 2.000,00 kuna.

Primjer izjave radnika o isplati prigodne nagrade kod drugog poslodavca

Pero Perić
Zagreb, Duga ulica 555
OIB: 56778275999

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Kratka ulica 1
OIB: 11178275567

Sukladno članku 7. stavku 4. Pravilnika o porezu na dohodak dajem

IZJAVU

da sam od 1. siječnja 2020. godine do dana podnošenja ove izjave primio kod drugog poslodavca Trgovac d.d. (Zagreb, Ilica 500, OIB: 22878275764) neoporezivu prigodnu nagradu u vidu regresa u iznosu 1.000,00 kuna.

U Zagrebu, 30. studenog 2020.

Pero Perić:

(potpis)

Primjer izjave radnika da nije primio prigodnu nagradu kod drugog poslodavca

Pero Perić
Zagreb, Duga ulica 555
OIB: 56778275999

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Kratka ulica 1
OIB: 11178275567

Sukladno članku 7. stavku 4. Pravilnika o porezu na dohodak dajem

IZJAVU

da od 1. siječnja 2020. godine do dana podnošenja ove izjave nisam primio kod drugog poslodavca Trgovac d.d. (Zagreb, Ilica 500, OIB: 22878275764) prigodnu nagradu (uskrsnicu, regres, božićnicu i sl.).

U Zagrebu, 30. studenog 2020.

Pero Perić:

(potpis)

3.2. Izjava radnika koji je tijekom godine radio kod drugog (bivšeg) poslodavca

Ako se prigodna nagrada (regres, uskrsnica, božićnica i sl.) isplaćuje radniku koji je radio tijekom godine kod drugog poslodavca (ili više poslodavaca), **radnik je obvezan prije isplate** prigodne nagrade sadašnjem poslodavcu podnijeti pisanu izjavu u kojoj će navesti je li kod bivšeg poslodavca ostvario isplatu prigodne nagrade za tekuću godinu, u kojem iznosu i je li po toj osnovi obračunan i uplaćen predujam poreza na dohodak.

U slučaju da je prigodna nagrada već isplaćena tijekom godine kod bivšeg poslodavca, neoporezivo se može isplatiti samo razlika do 3.000,00 kuna.

ističemo...

Međutim, **radnik nije obvezan podnijeti pisanu izjavu** ako poslodavac putem sustava ePorezna ima uvid u podatke koji se odnose na isplaćene neoporezive primitke koje je radnik mogao ostvariti kod bivšeg poslodavca.

Primjerice, radnik je od početka tekuće godine do kraja mjeseca kolovoza radio kod prvog poslodavca te je kod njega dobio neoporezivi regres u iznosu 1.000,00 kuna. Prije isplate božićnice kod sadašnjeg poslodavca, radnik je obvezan dati pisanu izjavu tom poslodavcu da je primio regres kod bivšeg poslodavca u iznosu 1.000,00 kuna. Sadašnji poslodavac može isplatiti božićnicu radniku neoporezivo najviše u iznosu 2.000,00 kuna.

Primjer izjave radnika o isplati prigodne nagrade kod bivšeg poslodavca

Pero Perić
Zagreb, Duga ulica 555
OIB: 56778275999

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Kratka ulica 1
OIB: 11178275567

Sukladno članku 7. stavku 4. Pravilnika o porezu na dohodak dajem

IZJAVU

da sam kod bivšeg poslodavca Trgovac d.d. (Zagreb, Ilica 500, OIB: 22878275764) tijekom 2020. godine primio neoporezivu prigodnu nagradu u vidu regresa u iznosu 1.000,00 kuna.

U Zagrebu, 30. studenog 2020.

Pero Perić:

(potpis)

Primjer izjave radnika da nije primio prigodnu nagradu kod bivšeg poslodavca

Pero Perić
Zagreb, Duga ulica 555
OIB: 56778275999

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Kratka ulica 1
OIB: 11178275567

Sukladno članku 7. stavku 4. Pravilnika o porezu na dohodak dajem

IZJAVU

da kod bivšeg poslodavca Trgovac d.d. (Zagreb, Ilica 500, OIB: 22878275764) tijekom 2020. godine nisam primio neoporezivu prigodnu nagradu (uskrnicu, regres, bižićnicu i sl.).

U Zagrebu, 30. studenog 2020.

Pero Perić:

(potpis)

4. Porezni aspekt isplate dara radnicima**ističemo...**

Radnicima se uz božićnicu (ili drugi prigodni dar) do 3.000,00 kn godišnje, može neoporezivo isplatiti i **dar u naravi** (stvarima ili uslugama) u vrijednosti do **600,00 kn godišnje**⁷. Kao što je iz samog naziva vidljivo, dar u naravi NE može se isplatiti u novcu.

Davanje dara u naravi radniku do 600,00 kuna godišnje **NE upisuje se u JOPPD obrazac**.

Ako se isplaćuje dar u većem iznosu razlika se smatra neto primitkom od nesamostalnog rada (neto plaćom⁸). Primjerice, radniku je dan dar u vrijednosti 750,00 kn. Razlika od 150,00 kn smatra se neto plaćom, te je poslodavac obavezan na razliku obračunati porez na dohodak, prirez i obvezne doprinose.

Vrijednost primitka u naravi utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti dara s uključenim PDV-om⁹.

S aspekta poreza na dobit troškovi isplate dara radnicima do neoporezivog iznosa, kao i iznad oporezivog iznosa na temelju kojeg se utvrđuje plaća, predstavljaju za poslodavca porezno priznati rashod.

Obrtnicima i osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost i vode poslovne knjige prema propisima o porezu na dohodak, dani darovi radnicima (samo radnicima, a ne i njima osobno!) do neoporezivog iznosa smatra se porezno priznatim izdatkom.

U nastavku dajemo primjer odluke o davanju dara radnicima.

Poduzetnika d.o.o.
Zagreb, Kratka ulica 1
OIB: 11178275567

Na temelju članka 131. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/14, 127/17 i 98/19) donosim

**ODLUKU
O DARU RADNICIMA ZA 2020. GODINU****I.**

Svatom radniku zaposlenom u društvu Poduzetnik d.o.o., utvrđuje se pravo na dar u naravi u iznosu 600,00 kuna.

II.

Dar radnicima bit će predan do 20. prosinca 2020.

III.

Ova Odluka objavljuje se na oglasnoj ploči poslodavca.

U Zagrebu, 30.11.2020.

Predsjednik uprave:

⁷ Čl. 22. st. 3. t. 7. Pravilnik o porezu na dohodak.

⁸ Čl. 22. st. 4. Pravilnik o porezu na dohodak.

⁹ Čl. 22. st. 1. Pravilnik o porezu na dohodak i čl. 33. Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

5. Porezni aspekt isplate dara za djecu

ističemo...

Dar djetetu radnika do 15 godina starosti može se dati neoporezivo u novcu (u gotovini ili na tekući račun) ili u naravi u vrijednosti do 600,00 kn godišnje¹⁰.

Sukladno čl. 13. st. 2. t. 10. Pravilnika o porezu na dohodak, neoporezivo se može dati dar do propisanog iznosa djetetu koje je navršilo 15 godina života do 31.12. 2020.

Ako se dar isplaćuje djeci radnika, u naravi ili u novcu, u iznosu većem od 600,00 kn razlika se smatra neto dohotkom od nesamostalnog rada (neto plaćom), te je na takav primitak potrebno obračunati poreza na dohodak, prirez i obvezne doprinose. Način obračuna dohotka (plaće) identičan je onome opisanom u primjeru 2.

Davanje dara za djecu do 600,00 kn **upisuje se Obrazac JOPPD** kao neoporezivi primitak (na stranici B pod red. br. 15.1. upisuje se šifra 21).

Vrijednost dara u naravi za djecu radnika utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti dara s uključenim PDV-om.

S aspekta poreza na dobit, darovi za djecu do 600,00 kuna godišnje porezno su priznati rashod. Darovi iznad propisanog iznosa smatraju se plaćom, pa su rashodi po toj osnovi također u potpunosti porezno priznati.

Obrtnicima i osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost i vode poslovne knjige prema propisima o porezu na dohodak isplaćeni darovi njihovoj djeci i djeci radnika predstavljaju porezno priznati izdatak.

ističemo...

Neoporezivo se može isplatiti dar svakom roditelju bez obzira koje od njih za dijete koristi uvećani osobni odbitak i bez obzira preko kojeg roditelja dijete koristi pravo na zdravstveno osiguranje. U slučaju da oba roditelja rade kod istog poslodavca, svakome se roditelju može neoporezivo isplatiti dar za dijete do 600,00 kuna godišnje.

U nastavku dajemo primjer odluke o davanju dara djeci radnika.

Poduzetnik d.o.o.
Zagreb, Kratka ulica 1
OIB: 11178275567

Na temelju članka 131. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/14, 127/17 i 98/19) donosim

ODLUKU O DARU DJECI RADNIKA ZA 2020. GODINU

I.

Dar djetetu u iznosu 600,00 kn isplatit će se za svakog roditelja zaposlenog u društvu Poduzetnik d.o.o. čije dijete je starosti do navršanih 15. godina života.

II.

Dar djetetu iz točke I. ove Odluke isplaćuje se najkasnije do 15. prosinaca 2020.

Iznos dar djetetu isplatit će se roditeljima na njihov tekući račun.

III.

Ova Odluka objavljuje se na oglasnoj ploči poslodavca.

U Zagrebu, 30.11.2020.

Predsjednik uprave:

5.1. Prigodni darovi za radnike zaposlene u djelatnosti graditeljstva

U kolektivnom ugovoru za graditeljstvo se navodi da poslodavac može jednom godišnje, radnikom djetetu do 15 godina starosti, osigurati poklon orijentaciono do visine 400,00 kuna.

Radnik ima pravo na dar u naravi u iznosu od 400,00 kuna godišnje. Poslodavac sklapa ugovor s trgovačkim društvom u kojem radnik ima pravo samostalno izabrati dar do vrijednosti određene ugovorom ili poslodavac samostalno kupuje dar i daruje ga radniku. Dar u naravi može biti darovni bon, kartica ili sl.

6. Zaključak

Prije navedene mogućnosti neoporezivog darivanja radnika međusobno se NE isključuju. Dakle, moguće je radniku istovremeno neoporezivo isplatiti božićnicu, dar u naravi i dar za dijete (ili djecu).

Zbog bolje preglednosti u nastavku tabelarno prikazujemo mogućnosti neoporezivog darivanja radnika tijekom 2020. godine.

VRSTA DARA	MOGUĆNOST NEOPOREZIVE ISPLATE (GODIŠNJE)	NAČIN ISPLATE
Božićnica (ili drugi prigodni dar: regres, uskrsnica, dr.)*	sveukupno do 3.000,00 kn	u novcu (<i>gotovina ili tekući račun</i>) ili u naravi
Dar radniku u naravi	do 600,00 kn	u naravi
Dar djeci (radnika) do 15 godina starosti	do 600,00 kn po djetetu	u novcu (<i>gotovina ili tekući račun</i>) ili u naravi

* Neoporeziva isplata božićnice može se ostvariti samo ako tijekom godine nije izvršena isplata neke druge prigodne nagrade (regres, uskrsnica i dr.), odnosno razlika između isplaćene druge prigodne nagrade i 3.000,00 kn.

Bitno je istaknuti da se navedene mogućnosti neoporezivog darivanja odnose **isključivo na radnike poslodavca**, a ne i na osobe koje nisu u radnom odnosu kod poslodavca (npr. volonteri, osobe koje rade prema ugovoru o djelu).

10 Čl. 7. st. 2. t. 18. Pravilnik o porezu na dohodak.